

СВОВОДА

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Вступити в член Українського Народного Союзу!

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати неможливі матеріали.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "СВОВОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ДОПОМОГА ІНШИМ — БЕЗПЕКА СОБІ

Рік-різно у Конгресі відбувається баталія доволі вишукана. Президент призначає нові великі кредити на допомогу закордонній. Ця допомога — найменш популярна, або — виразніше — найбільш в Америці непопулярна сторінка з усієї закордонно-політичної діяльності уряду. Ця непопулярність є своєрідним парадоксом, коли зважити, що ту саму політику в ділянці закордонної допомоги формували й реалізували як демократичні, так і республіканські президенти та політики. Ця допомога — адже славний план Маршалла носить ім'я того генерала й державного секретаря який став був на чолі символічної "інтернаціональної" політики. ЗДА за правління демократів, а Джан Фостер Доллес, ще переїде в історію, як творець закордонно-політичної філософії Республіканської партії, проводив у ділянці допомоги закордонній ліній своїх демократичних попередників. У минулий виборчий мажоритет в т.б. самій гонимій демократичній президент Гаррі Труман звернувся з драматичним закликом до сенаторів: Комісії для закордонних зв'язків підтримати дальшу допомогу закордонній, як "абсолютно життєво необхідну", а республіканський президент Д. Д. Айзенгавер підкреслює на пресовій конференції, що ця допомога стоїть понад усіма партіями й зв'язана з безпекою й політикою цієї країни в міжнародному світі.

А втім, як сказано, зокрема йснує в Сенаті й в Палаті Репрезентантів сильна тенденція "зрізати" ставлену Адміністрацією вимогу на нову допомогу закордонній, при чому опоненти користуються завжди майже тими самими аргументами: як довго Америка має бути харитативною установою для світу? Чому Америка має фінансувати хронічних банкрутів? — навіщо Америці витратити щорічно три-чотири мільярди, замість віддати їх на розвиток, як тільки західній гемісфері, як то було донедавна. Згідно з цим Маршаллом, ЗДА видавали більшість доларів на допомогу збитим війною державам Європи, які треба було поставити на ноги, щоб вони могли протиставитися московському імперіалістичному комунізму. Крім того розпочався наступ комунізму в Азії (Корея, Індонезія), і ЗДА за президентури Гаррі С. Трумана й Давида Д. Айзенгавера заволоділи південно-американськими державами, які за час війни звикли до добробуту, бо могли на добрі ціни продавати свої сировинні. У деяких із цих країн в роки війни зникли європейські країни вже вповні себе відбудували, почалися економічні кризи.

Невдоволення в латинсько-американських державах зросло ще й тому, що ЗДА, згідно з засадою немішувальності у внутрішні справи чужих держав, не виступали проти диктаторських тоталітарних режимів у деяких із цих держав, проти яких, як наприклад на Кубі, частина місцевого населення вела збройну боротьбу. Віце-президент Ніксон після своєї поїздки по Південній Америці рекомендував внести зміни у політику ЗДА. Він вважав, що ЗДА не мають втручатися у внутрішні справи чужих держав, але можуть виявляти своє ставлення в такій спосіб, що будуть лише з чужості подавати руку диктаторам і циро обіймати демократичних провідників.

Віце-президент Ніксон після своєї поїздки по Південній Америці рекомендував внести зміни у політику ЗДА. Він вважав, що ЗДА не мають втручатися у внутрішні справи чужих держав, але можуть виявляти своє ставлення в такій спосіб, що будуть лише з чужості подавати руку диктаторам і циро обіймати демократичних провідників.

ЗДА І КРАЇНИ ЛАТИНСЬКОЇ АМЕРИКИ

Справа "інвазії" на Панама, резигнація пані Клер Бут Лус з становища посольства в Бразилії, недавня візита кубинського прем'єра Фідела Кастра у Вашингтоні, неспокійна ситуація на Гаїті у Венесуелі, економічні клопоту в Аргентині — все це пригадує урядові ЗДА і цілому американському народові про те, що в державах Латинської Америки немає такої стабільності, яка є потрібною під час холодної війни між вільним світом і комуністичним блоком, що саме почав економічну офензиву, зокрема в Південній і Середній Америці.

На жаль, треба твердити, що в деяких державах Латинської Америки настрої до ЗДА не дуже прихильні, як це видно було під час минулорічної поїздки віце-президента Річарда М. Ніксона. Не так воно було ще до другої світової війни, коли держави, що лежать на південь від Великої Ріки, були щиро прихильниками й союзниками ЗДА.

Державний секретар Френк Б. Келлог, виславши в січні 1928 року делегацію на 6-ту Міжнародну Конференцію Американських Держав до Гавани, в даній їй інструкції казав, що "нашій міжнародній політиці вже існує засада, що панамериканська політика займає в ній перше місце". Але після другої світової війни становище змінилося. ЗДА мусили зовсім відкинути політику ізоляціонізму, бо оборона їх залежить тепер уже від глобальної ситуації, а не від безпеки самої тільки західної гемісфери; як то було донедавна. Згідно з цим Маршаллом, ЗДА видавали більшість доларів на допомогу збитим війною державам Європи, які треба було поставити на ноги, щоб вони могли протиставитися московському імперіалістичному комунізму. Крім того розпочався наступ комунізму в Азії (Корея, Індонезія), і ЗДА за президентури Гаррі С. Трумана й Давида Д. Айзенгавера заволоділи південно-американськими державами, які за час війни звикли до добробуту, бо могли на добрі ціни продавати свої сировинні.

Віце-президент Ніксон після своєї поїздки по Південній Америці рекомендував внести зміни у політику ЗДА. Він вважав, що ЗДА не мають втручатися у внутрішні справи чужих держав, але можуть виявляти своє ставлення в такій спосіб, що будуть лише з чужості подавати руку диктаторам і циро обіймати демократичних провідників.

Віце-президент Ніксон після своєї поїздки по Південній Америці рекомендував внести зміни у політику ЗДА. Він вважав, що ЗДА не мають втручатися у внутрішні справи чужих держав, але можуть виявляти своє ставлення в такій спосіб, що будуть лише з чужості подавати руку диктаторам і циро обіймати демократичних провідників.

Віце-президент Ніксон після своєї поїздки по Південній Америці рекомендував внести зміни у політику ЗДА. Він вважав, що ЗДА не мають втручатися у внутрішні справи чужих держав, але можуть виявляти своє ставлення в такій спосіб, що будуть лише з чужості подавати руку диктаторам і циро обіймати демократичних провідників.

НІМЕЧЧИНА ПЕРЕД ЖЕНЕВСЬКОЮ КОНФЕРЕНЦІЄЮ

Мюнхен. — 11-го травня починається в Женеві у Швейцарії конференція міністрів закордонних справ трьох західних великодержав з міністром СС-СР Громіком. Керівники закордонної політики З'єднаних Держав Америки, Франції, Англії та Західної Німеччини відбули свої попередні підготовчі наради в Парижі 28 квітня, щоб створити спільну платформу для переговорів з делегацією СРСР. Треба зазначити, що назагал людність Західної Німеччини мало зуритися проблемами конференції міністрів у Женеві, а більше цікавиться спортивними змаганнями або лотерією. Рішення канцлера Аденауера кандидувати на президент Федеральної Німецької Республіки децю сколихнуло було байдужість громадянства, але тепер, коли поїздили, що на його місці прийде в уряді міністер господарств професор Ергард, то настав повний спокій: Ергард був організатором "господарського чуда" в Західній Німеччині, яке вивело цю країну з руїни до добробуту, а тому він серед людності має популярність.

Найбільше цікавлять Женевську конференцію з огляду на перспективу "наради на вершинах" великодержав мільйони втікачів зі Сходу. І треба твердити, що старіше покоління цих втечених вірить у якийсь міхана родно-політичне чудо, яке могло б їх повернути в країну. ЗДА діставали звіти понад 90 відсотків каври, більше як половину алюмінієвої руди (бокситу), дві третини стібного, половину берилу, третину оливи й четвертину міді. ЗДА купують у Південній і Середній Америці цинк, вольфрам, манган, нафту й залізну руду. Одна четверта частина експорту ЗДА йде на південь, а одна третина імпорту прибуває з Латинської Америки. Інвестиції ЗДА в цих державах становлять 9,5 мільярда доларів. Так звані Експортно-Імпортний банк видав Латинській Америці позичку на суму 3,5 мільярда доларів.

Супроти цих фактів дивним може здаватися, що ЗДА за недовго в попередніх роках засаду Келлогга з 1928 року, що "панамериканська політика повинна займати в нашій дипломатії перше місце", і звернули вісь своєї політики на схід і на захід. До Куби призначено було не фахового дипломата Г. Фрімана Метью, як плановано, а політика-републіканця Ірла Е. Т. Сміта, який приїв до того, що американських військовиків, які висілювали вояків армії Ватісті, застала в Гавані перемога Фідела Кастра.

Справа резигнації посла Клер Бут Лус пригадала Вілому Домові й Сенатові, що на амбасадорів до Латинської Америки треба висилати таких людей, які добре ознайомлені з проблемами того району і до яких ті країни мають певне довір'я. Державний департамент вже змінив своє ставлення і погодився на те, щоб ЗДА стали членом

Міжамериканського банку, і щоб їх вклада до того банку була відповідна до їх багатства.

Але треба підкреслити, що не тільки ЗДА повинні дати про поліпшення відносин із своїми посестрами, а також вони самі повинні про це старатися. Розуміється, перший крок в тому напрямі мали б зробити ЗДА, і вони його вже зробили. ЗДА сильніші і багатіші, і тому від них має йти ініціатива у відношенні до 20 латинських держав, які, разом з ними, представляють велику силу, важливу для оборони Західної Півкулі проти всевітної загрози — московського комуністичного імперіалізму.

Роман Сталь-Стоцький

ЯКБИ НАТ УКРАЇНИ СПРАВДІ ПРИХАВ

В останніх повідомленнях з Вашингтону сказано, що там серйозно заважають на можливість відвідати Україну Нікіти Хрущова. Така можливість виникає у зв'язку із совєтською виставкою, яка має бути відкрита 30-го червня ч. р. в нью-йоркському Колізеумі. В повідомленні сказано, що можливість приїзду Нікіти Хрущова на відкриття цієї виставки ніхто не захоплюється, але з нею рахуються, і коли б Хрущов виявив таке бажання, то його Вашингтон прийняв би. Крім того, говориться про можливість зустрічі "чотирьох великих", до яких, крім Айзенгавера, англійського прем'єра Менделєєва й французького президента де Голля, зараховують також Хрущова, у військовій оселі Президія в Сан Франціско, в Каліфорнії, замість у Женеві.

Ці конкретні вісті про можливість приїзду Хрущова до Америки попередять "Міжвоєнний Джорнел", що належить до чоловічих виразників американського псевдoliberalізму та невідомого совєтизму. Він крайній необсидивний до визволення змагань усіх поневоплених Москвою націй і в першу чергу причисляє до нещадних конгресмена Чарльза Керстена. Але він має знаменитий зв'язок з різними псевдoliberalістами у Вашингтоні й часто правдиво передбачає події.

Тижнями тому цей часопис містив передмову: A Visit From Khrushchev, в якій іформує, що Труман вітає візиту віце-президента Ніксона в Москві, бо вважає, що вона "полюбить" американсько-совєтські відносини, і вітає ідею Трумана запросити Хрущова до Америки...

Масмо тут до діла з дивною відсутністю почуття гідності й чести, бо в той самий час, коли 11 б'яків та матерей і досі не знають, що сталося з їх синами, американськими вояками, на зістрелі Совєтами над казакськими горами літають, не гадаючи про безчесність іншої безприкладної й злочинної Хрущова, — колишній президент запрошує цю людину в гостину, а американці-демократи не можуть налюбуватися московським балетом, що колись був забавкою царів і царської аристократії...

Але політика й життя с, як англіїці твердять, алогічні. Тому з можливістю відвідати Україну в цій країні треба нам рахуватися і заздалегідь передумати, як вшанувати того "доморобу сера", що навіть на думку колишнього редактора ко м у істичного "Дейлі Воркера" був, як генерал-губернатор Сталіна, політи в українській крові.

Ось тут кілька думок на той випадок. Наш УККА повинен взяти їх під увагу, продумати, вирішити, бо їх здійснення вимагає порозуміння з гірхарами наших Церков, з нашими громадськими організаціями та з центрами всіх поневоплених Москвою націй в ЗДА. Нам треба чинитися з можливістю тієї "ві-

монічно і врешті проноситься могутнім звуком повної оркестри.

Твір Листа, подібно, як поема Гюго, складається з двох частин: першої — більшої й другої — меншої розміру. Все таке з погляду змісту композитор не дотримується твору. Ми не забуваємо, що тема Мазепи цікавила ще перше постанням поеми Гюго (1828). Друга частина поеми Гюго перенесена на фон загальнолюдський: це — гнім людини, що мужньо переносить удари долі. Лист як не виразно видно з добру й розвитку музичного матеріалу, не йде цим шляхом, затримує до самого кінця в центрі уваги свого героя і навіть — як про це було мово — своїм казачим маршем локалізує дію.

Більше як сто років минуло від часу створення симфонічних поем Листа, але й досі сьогодні вони не сходять з програм концертів. Поему "Мазепа" доводилося за кількістю останніх років подивувати в репертуарі не тільки європейських, але й американських симфонічних оркестрів. Цей твір був досі багатогранним на довгий площині: рапів нагадує на графоманські платіаки, між іншим лондонської й паризької симфонічних оркестрами, а останнім часом оркестрою паризької консерваторії.

За минулих стр років виявилось також, якою плідною стала створена Листом форма симфонічної поеми. Дехто з його сучасників, між ними й згаданий автор Ганслік, не визнає, що його твори — не "одностайні симфонії", а нова симфонічна форма, еперта на принципі програмової музики. Цією формою користувалися й користуються численні композитори. Цикл "Моя Батьківщина" Бердіаза Сметани, твори Річарда Штрауса, Сібеліуса — це лише кілька маркантніших прикладів. Також і в українській музиці немало є творів форм і стилю симфонічної поеми з тематикою, зачепленою з української або чужих літератур, чи з історії, як Костянтин Данькевич "Отелло", Юрій Майбороди "Лілея", Романа Сімовича "Максим Залізняка".

Ми ж не без почуття вдячності для великого мистця композитора Франца Листа гадаємо сьогодні його емоційно поему, в якій постає гетьмана України, Івана Мазепу, змальована з незвичайною увагою й прихильністю (Київ).

Василь Витвицький

СИМФОНІЧНА ПОЕМА "МАЗЕПА" ФРАНЦА ЛИСТА

(2)

Увага і доброзичливість Франца Листа до критиків і противників не раз вводила їх у клопотливе положення. На гостру статтю згаданого вгорі Гансліка він відповів діловим, але щиро й по-дружньому. "Ніхто не знає краще за мене того розходження, що існує між моїми інтенціями і їх результатом", — писав він у відкритому листі. — Прагнення у височині — це прикрий кожного, не зважаючи на те чи він досягне мети, чи ні". Варто навести тут його погляд на завдання мистця. Мистецтво — на його думку — це не засіб для досягнення певної естетичної користі чи безпідного розголосу, це — сила, яка повинна зближати людей і посилати їх. Про Листа-вчених розказують цілі легенди: про некорисливу його працю з учнями, про щире підслухання і згомоту, про матеріальну

грав твори Шопена, грав їх і в самому Петербурзі. На цей раз рапорт про неблагополучного мандрівника і симпатичного революціонера попередив його приїзд. Цар не приховував своєї неохоти до нього і казав, що йому не сподобалось у Листа дві речі: "заціка (Лист носив довге волосся, що спадало до плечей) і — політичні погляди".

Під час своїх виступів у Росії Лист мав надто запізнатися з деякими рисами місцевого побуту, раніше йому не знаваним. Як це юмлітний музикант скоро завважив, хтось безупинно слідував за його кожним кроком, підслухував його розмови, прочитував його листи. І коли по роках, він шукав книжку про Шопена, він змальовував тло, на якому зростала музика цього композитора, особливо в добу польського протиросійського повстання 1830-31 рр., він міг писати частини й на основі власних спостережень невідомого життя в Росії. До речі, свою книжку про Шопена Лист писав у тому самому році (1850), коли працював над симфонічною поемою "Мазепа".

Пізнавши Листа — мистця і людину, його волеюлюбність і гуманність, вранті його, по-

змага двох тематичних груп, теми змінюються, роздірюються і знову з'являються у первісній формі, але в новому навісненні. Знову звучить мужня тема Мазепи, несеється переможний звук фанфар, а за ним фінальний зацікакий марш, що посудується з героїчною темою Мазепи.

"Насувається питання: чи Лист дав себе цілковито заманути спокусливими романтичними легендами про закоханого юнака на хребті диного козла? Чи нехайовна історія, витвір фантазії шляхтича Яна Хризостома Пасека, особистого противника Мазепи з часів його перебування на польськом у королівських дворах, поновила була багату авторів і їх музичних інтерпретаторів. Численні музично-драматичні твори авторів різних часів і національностей (італійців, французів, німців, росіян) не виходили поза коло любовної історії, напівка — автори від себе додавали ще більше неможливих деталей. (На маргінесіх рядків згадаємо, що у героїчна тема Мазепи. Подана від першої хвилі своєї поемі, вона поновила підкресленням, доки поновила, рішучості і гордості. На довгому просторі відбувається неначе

змага двох тематичних груп, теми змінюються, роздірюються і знову з'являються у первісній формі, але в новому навісненні. Знову звучить мужня тема Мазепи, несеється переможний звук фанфар, а за ним фінальний зацікакий марш, що посудується з героїчною темою Мазепи.

ВСЯ ВЕЛИКОДНЯ ПИСАНКА НА ДОПОМОГОВІ ЦІЛІ ЗУАДКОМІТЕТУ

ПОЖЕРТВНИ ВИСЛАТИ БЕЗПОСЕРЕДНЬО ДО ЗУАДК У ФІЛАДЕЛФІ: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, P. O. BOX 1661, PHILADELPHIA 5, PA.

Іван Осман

УСК НЬО ЙОРК НА СЛУЖБІ ГРОМАДИ

Багатогражданське суспільство державного чи приватного характеру має право на розвиток своєї діяльності. Одним із проявів його росту є спортивна діяльність. Во ж спорт у різних своїх формах формує та кріпить фізичну структуру людини та створює такі прикмети тіла і духа, які дозволяють людині по своїй волі формувати своє життя — буття, а не бути його невольником. Коли на цей бік океану поселялися тисячі нової української імміграції, тоді, так би мовити, само природне право зрідного народу, покликано до життя спортивної товариства. Одним із цих товариств являється Український Спортивний Клуб у Нью-Йорку, що вже минулого року відсвяткував ювілей свого десятиліття.

Всесторонньою діяльністю УСК-у розширюється уклад життя приватного і публічного спорту, що разом налічує біля 180 активних членів різного віку. Ділянка купаного м'яча охоплює 8 команд, в тому 4 команди молодечих. Кожен тиждень клубна команда грає на тренінгову залу більше як 110 нащадків у віці від 10 до 25.

ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Шевченкове Свято в Українському селі в Бавнд Бруку

5-го квітня в Українському селі, в залі Консисторії УАПЦ, відбулася академія, присвячена пам'яті Т. Шевченка. Академію підготували о. Магалиса Святослав і член Головної Виконавчої Ради ОДУМ-у п. Микола Степаненко. В ній головну участь приймали учні української школи при парафії св. Андрія та церковний хор цієї парафії. Свято почалося співом „Заповіту“, що його виконав хор, під керівництвом о. Магалиси Святослава.

З зацікавленням чекали цього свята учні парафійської школи. Ми в перше приходились тут відзначати це свято. Багато з них ще недавно не знали слова українського мови. Школа для них стала рідною, бо навчався їм рідною мовою. Вже по виконанню „Заповіту“ рідні учні з жадобами чекали виступу з декламаціями дітей. Кожна ма-

5,000. Отже потрібно більше чим 35,000 доларів, щоб остаточно осягнути велику мету: збудувати для нашої молоді у Нью-Йорку власний спортивний майдан. Управа УСК-у числить на поміч нашого громадянства, хоча воно і так є перетягнуте різними збірками на всенародні цілі. Але велике діло і варте великих зусиль і придбана площа буде власністю усього нашого громадянства та цінним пам'ятником нашого ділянка в Америці. Вже віддавна Управа Клубу провадить дуже обдуману господарську роботу, щоб дати змогу усьому громадянству довести до кінця свій план на цей рік. Управу УСК-у планує на неділю 17-го травня в. ш. широку збірку перед нашою церквою на тротуарі Нью-Йорку. Бо ж Клуб, хоч опікується дітьми нашого громадянства, не має своїх місцевих, щоб йому допомогли матеріально. І не раз приходиться членам Управи складатися на купно спортивного виступу для цього чи другого змагання, бо не завжди клубова каса може покрити витрати. Тому меценатом УСК-у мусить бути усе наше громадянство, так як усьому громадянству є віддана праця та осяга цієї організації.

Згаданої неділі планується просити усіх наших громадян (ок), щоб вони, за купивши принайменше одну цеглоку за одного долара, забезпечили існування новопродбаного спортивного майдану такого потрібного для наших дітей та будучих поколінь. УСК не прохав ані десятиків, ані соток, ані тисяч. Звертається він тільки за одним долларом, і кількість закуплених цеглолок буде міром нашого росту та посереднім доказом, як наша громада оцінює працю Українського Спортивного Клубу.

Четверта частина академії почалася декламаціями. Іван Довбуш декламував „І віріє я на чужині“, Гали Сидорук — „Зоре моя вечірняя“, Володимир Теслевич — „Світлий, краю мій“, Наталка Крохмаль — „Сонце заходить, гори чорніють“, Василь Тибір — „Розкуйтеся, братиє!“

Юрій Степаненко виконав на піанно — „Рече та стогне Дніпр широкий“. Аудиторія нагородила його теплими оплесками.

Виступав хор і проспівав „Нащо мені карі очі“, музика Гайворонського. А далі продовжувалися дитячі декламації, в яких приймали участь: Євген Рутка — „Чи ми ще зійдемо знову“, Валерій Грегор — „Вітер в гаю не селася“, Роман Довбачук — „Село“, Наталка Теслевич — „Тече вода в синє море“, Юрій Крохмаль — „Суботня“, Оксана Довбуш — „Весна“, Тарас Довбуш — „Учтієся брати мої“. Декламації завершили учні школи, які щойно почали вчитись української мови. Це

Мирослав СКАЛА — СТАРИЦЬКИЙ
— співає —
КЛІВЛЕНД:
в НЕДІЛЮ, 10-го ТРАВНЯ 1959 р.
Год. 7:30 — Зала: LINCOLN HIGH SCHOOL

ШІКАГО:
в НЕДІЛЮ, 17-го ТРАВНЯ 1959 р.
Год. 7:30 — Зала: SHOPIN AUDITORIUM

НЬО ЙОРК і ОКОЛИЦЯ!
З нагоди ВЕЛИКОДНІХ СВЯТ
буде висвітлений — ТРИ ДНІ —
ФІЛЬМ
МАРУСЯ — „Ой, не ходи, Грицю“
у Студії АВРАМЕНКА
4 St. Mark's Place — NEW YORK
П'ЯТНИЦЯ, 8-го ТРАВНЯ 1959 р.
Початок — год. 7:00 веч.

СУБОТА, 9-го ТРАВНЯ 1959 р.
3 СЕАНСИ — год. 5:00 і 7:00 веч.
НЕДІЛЯ, 10-го ТРАВНЯ 1959 р.
3 СЕАНСИ — год. 3:00; 5:00 і 7:00 веч.

ВСТУП:
старші — 75 ¢
діти — 25 ¢

У цій фільмі побачите Великодні обряди на Україні, а також почуєте чудові співи під дириж. проф. О. Кошиця. Взагалі цей фільм пригадає Вам Вашу любов України, тому приходьте всі і кличте других.

Володимир і Дресні Кваглі-яко. Перший продекламував „Встане Україна“, а друга — „Борітеся — поборете“. На закінчення хор дорослих проспівав „Зійшов місяць“, муз. Телжінського.

В заклічному слові п. М. Степаненко подякував о. Святослава за його жертвенну працю в підготові академії. Зокрема подякував Владиславу Метиславові за моральну допомогу школі. Також дяку-

вав хорів і всім учасникам академії. Владислав Метислав в короткому слові висловив подяку дітям за їх успіхи в школі та вчителям за працю. Владислав дякував і о. Святославу і п. М. Степаненкові, які поклали багато праці для влаштування Шевченківського Свята.

Академія закінчилася співом національного гімну „Ще не вмерла Україна“.

В. Василько

Загальні Збори Осередку Праці НТШ в Шікаго

11-го квітня в залі Самопо-відбулися річні Загальні Збори Осередку Праці Наукового Товариства ім. Шевченка в Шікаго. Нову Управу Осередку вибрано в такому складі: голова — д-р Вол. Соколовський — місто голова; д-р Марія Овчаренко — секретар; д-р Роман Залужний — фін. реф.; д-р Юрій Федиский, Сауд Бенд — член управи. Контр. Комісія: проф. Марія Терлецький, проф. Юліан Камеєцький, д-р Іван Задоронський.

Зборами поведив голову уступової Управи д-р Павло Турула, секретарював — д-р Роман Залужний.

Із звіту уступової Управи довідуємося, що Осередок об'єднав 7 ділянок та 15 звичайних членів. За минулий рік ОПНТШ влаштував 4 сходи з доповідями для членів, дві доповіді для ширшого громадянства та одну доповідь прилюдно наукову конференцію. Конференція відбулася 3 і 4 січня ц. р. і була відкритою та вартісною. Вона дала позитивну оцінку нашій громаді та знайшла прихильний відгук в інших осередках ЗДА. На конференції, що була присвячена пам'яті українських науковців, зниклих і репресованих Московією, прочитано 6 наукових доповідей. Наш осередок докладно висловився, щоб у скорому часі зібрати потрібні фонди та підготувати до друку збірник праць конференції. Осередок вже започаткував серед нашої громади збірку акцій на цей рік. Жертводавцям, які перші відгукнулися на його заклик, збори висловили ширшу подяку.

Загальні Збори схвалили план праці на наступний рік. Намічено влаштувати між ін-

„обдарованих“, чи радше для упродовження та інтернату для дітей еліти.

В системі високого шкільництва редукується всі наукові заклади за „випком Ву-зіа і Вузаів, в яких гуманістичні науки зведені теж до мінімуму.“

Аналізуючи причини впровадження нової педагогічної системи, делегат уважав, що совєтська влада має на меті головне дві цілі: 1) Намагання збільшити технологічні резерви для потреб господарства; 2) Ідеологічні вимоги, які певно були більш вирішальними. Досюгочасна педагогічна система забезпечувала в середній школі загальну освіту, випускала маси інтелектуальної молоді, управленої до дальших студій на високих школах. Надпродукція цієї освіченої молоді, що діставала, хоч і в скромних засядах, та кож до ще гуманістичних наук, може бути, з точки зору комуністичної ідеології, загрозливою для режиму. Нова система радикально усуває цю небезпеку. Це чергова спроба усунути анемію комуністичної ідеології.

В дискусії над доповіддю

Куровицький і Багизький

Респектують кожні Святи: Чи то буде Свято Мати, Чи то буде Свято Тата.

В кожне неділю Вас вітаємо, Наші Матері прегарні!

А презент Вам принесямо З української м'ясири.

НА СВЯТА І ВСІ СВЯТОЧНІ НАГОДИ

придбаєте добрі і смачні М'ЯСНІ ВИРОБИ

У ДВОХ КРАМНИЦЯХ

званої української фірми

К. & В.

Meat Market, Inc.

New York, N. Y.

166 AVE. "B" 128 FIRST AVE.

Between 10th & 11th Sts. Between 7th & 8th Sts.

Tel.: CANal 8-5590 Tel.: GRamercy 7-0344

Вже вийшов з друку перший том ПОВНОГО ВИДАННЯ ТВОРІВ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ТАРАС ШЕВЧЕНКО

I-XIV ТВОРИ

У першому томі видрукувані ЧИГИРИНСЬКИЙ КОБЗАР

ГАЙДАМАНИ

Загальна редакція першого тому — Павло ЗАЦІВ. Понимовили статті до цього тому написали — Л. ВІДЕНЬКИЙ, В. ДОРОШЕНКО, П. ЗАЦІВ і С. МАЛА-НЕШКО. Варіанти та уваги до тексту упорядкував — П. ЗАЦІВ за технічною допомогою І. ДУБІНСЬКОГО.

Перший наклад Повного Видання Творів Тараса Шевченка видав УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ у ВАРШАВІ. Другий наклад цього видання з доповненнями публікується у ВИДАВНИЦТВІ МІКОЛИ ДЕНИСЮКА.

Передмову в українській та в англійській мовах до 14-томового Повного Видання Творів Тараса Шевченка, Видання Миколи Денисюка написав — проф. Роман СМАЛЬ-СТОЦЬКИЙ — Президент Головної Ради Наукових Товариств ім. Т. Шевченка. Ця передмова видрукувана в першому томі.

Цілість цього монументального видання матиме 14 томів, на добром папері, в гарній опраці, з позолоченими. Ціна комплексу — 60.00 дол. на сплату по 1.00 дол. тижнево, або — 4.00-5.00 дол. місячно.

За ближчими інформаціями звертатися до В-ва: МЫКОЛА ДЕНИСЮК PUBL. CO.

2228 W. Chicago Ave. — Chicago 22, Ill.

То МЫКОЛА ДЕНИСЮК PBLG. CO.

2228 W. Chicago Ave. — Chicago 22, Ill.

Прощу подати мені ближчі інформації та надіслати ілюстрований проспект Вашого Повного Видання Творів Тараса Шевченка.

Моя адреса:

С

УВАГА! ДЖЕРЗІ СІТІ й ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

Перший ТАНКОВИЙ ПОПИС

школи Авраменка

в ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. Дж.

— відбудеться —

в НЕДІЛЮ, 10-го ТРАВНЯ 1959 р.

в год. 3:00 по полудні

в залі УМДому — при Фліт і Оукленд Ене. в Джерзі Сіті.

Цей попис призначується для ішанування

ДНЯ МАТЕРІ

Днями рідної матері найстарша мама Анастасія ТИЗЬО.

Виступити понад сто танцюристів в українських костюмах, у віці від 3-ох років. Під час попису — роздача дипломів для танцюристів.

Приходьте всі, разом з дітьми, побачити цю небувалу імпресу.

По Святках відпочинаються НОВІ КУРСІ, що триватимуть до 25-го червня 1959 р. Навчання буде відбуватися щодня, час буде проголошений.

Рівночасно будуть відбуватися НОВІ КУРСІ по іш-ших мистецтвах, якщо буде відповідне число курсантів.

Тому запрошується ще раз всі Молодіжні Організації „Піст“, СУМА, ОДУМ, МУН, як також парафіяльні школи та Курси Українознавства, щоб використали цю нагоду.

Такі пописи відбуватимуться також

в СУБОТУ, 16-го ТРАВНЯ 1959 — в год. 7:00 веч.

в ПАСЕНЬКУ, в шкільній аудиторії при President St.

в НЕДІЛЮ, 17-го ТРАВНЯ 1959 — в год. 3:00 по пол.

в залі Junior High School, Ave. "B" в НЬО ЙОРКУ.

По інформації просимо звертатися до Головної Школи:

АВРАМЕНКО СТУДІО

4 St. Mark's Place — NEW YORK, N. Y.

Tel.: AL 4-7655

Об'єднання Мистців Українців в АМЕРИЦІ

10 — 24 травня 1959

ШОСТА МИСТЕЦЬКА ВИСТАВА

Участь у виставі бере понад 40 українських мистців з обох Америк і Європи.

Відкриття відбудеться

в НЕДІЛЮ, 10-го ТРАВНЯ 1959 р.

в год. 1:00 по полудні.

Вистава відкрита:

в СУБОТУ ввечері в НЕДІЛІ — год. 12-10 веч.

в залі

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКОГО КЛУБУ в НЬО ЙОРКУ

129 — Друга Експоз. Ньо Йорк Сіті

ПРАЦЯ
Help Wanted Male-Female

Потрібно
„ГЕНДІМЕНА“ І ЖІНОК,
які помічниця при варінні до
малого відпочинкового готелю.
Приймається подружжя.
Телефонувати MOunmet 2-0182

Bank Tellers

female — male, experienced,
modern air conditioned Bank,
benefits 5 day week. Salary
commensurate with experience
& ability. Apply
Call Mr. G. Worthington
CENTRAL BANK & TRUST
CO.,
Great Neck, L. I.
HUNTER 2-7000
Before 5 P.M.

HELP WANTED FEMALE

WANTED — NEED
2 Registered NURSES
for general duty work in 60-bed
hospital. New building, modern
and well equipped. Good town in
which to live with excellent edu-
cational opportunities afforded by
local schools and colleges.
Contact
Mrs. E. Williams
by letter or phone.
CONWAY
MEMORIAL HOSPITAL
CONWAY, Arkansas
Phone 2240

NURSES — R. N.
Delivery Room & Operating Room
Also L.P.N.'s. General Duty Staff
All shifts open.
Good salaries plus differential
for evening & nights.
Good personnel policies.
Wire, write or call
DIRECTOR OF NURSES
Bay Ridge Hospital
Brooklyn, N. Y. TE 9-1313
Before 4 P.M.

BOOKKEEPERS (3)
Experienced Burroughs Operator
5 day week.
Salary commensurate with ability.
Apply
CENTRAL BANK & TRUST CO.
Great Neck, L. I.
or call: HUNTER 2-7000
Ask for Mr. G. Worthington
Before 5 P.M.

MISCELLANEOUS
HAYES PAYS
3 1/4% QUARTERLY
Accounts insured
up to \$10,000
SAVE BY MAIL — Postage paid both ways

HAYES
SAVINGS AND LOAN
ASSOCIATION
655 Broad St., Newark 2, N.J.

Український Музичний Інститут
в НЮАРКУ
Субота, 9-го травня 1959 р.
Год. 7:00 вечора
GRIFFITH AUDITORIUM
605 Broad Street — NEWARK, N. J.
КОНЦЕРТ учителів УМІ
Виконавці:
Д. КАРАНОВИЧ — фортепіан
Т. ВОГДАНСЬКА — фортепіан
В. ЦІСИК — скрипка
Г. КЛИМ — акомпанімент

Доклад призначений на придбання дому для УМІ.

ПРИДИВИТЬСЯ

ВИРІШИТЬ, ЧОГО ЦЕЙ ДІМ
ПОТРЕБУЄ — ПОТІМ ПОГО-
ВОРИТЬ З НАМИ!
Якої додаткової вигоди чи виба-
гливості, якої навірядка чи консер-
вації треба тепер вашому домі? Поце-
будь воно — нам буде приємно, коли ви спитаете нас
за негайну ПОЗИЧКУ ДІЛЯ ПОПРАВИ ДОМУ, мило
нам буде вжити Вам покриття коштів.

HUDSON COUNTY NATIONAL BANK

IN JERSEY CITY
Montgomery at Washington St.
Jackson at Wilkeson Ave.
Central Ave. near Bowers St.
Pavonia Ave. at Grove St.
40 Journal Square
Відкрито:
• в ПОНЕДІЛОК вечором
• в П'ЯТНИЦЮ вечором
Member Federal Deposit Insurance Corporation

3 КОНЦЕРТОВОЇ ЗАЛІ

Виступ Ю. Богачевського в Шикаго

Поважний зріст зацікав-
лення критиків, що відносять
за вислїдами концертного
турне по центрах Північної
Америки бас-баритона Юрія
Богачевського, зібрав в неді-
лю, 26-го квітня 1959 р. в залі
Школи св. Миколи в Шикаго
поважне число (як і раніше)
численної концертної публіки.
Треба зауважити, що „Дума
про українську імпрію в
Шикаго й Наше Громадянст-
во“ — виявлена в ч. 14-ому
місяцьового тижневика „Укра-
їнське Життя“ не залишила-
ся без відгуків, бо вже ко-
ротко після 7-ої год. вечора
запрошено розділюватися в
коридорах публіку на поча-
ток концерту.
У супроводі п-ни А. Сидо-
ренко започаткував концер-
т свою, дуже влучно уло-
жену програму арією із опери
Астарте — Воночїні.
Вже після вислухання пер-
ших точок програми можна
було зорієнтуватися як слід
у вальорах співака, якого же-
дуси мистецька кар'єра,
бо ж повну вартість співака
складають фактори як: чисто-
та інтонації, почуття ритму,
природний тембр, теплий,
шовковий голос, техніка від-
дачу, дикція, невимушеність,
гладка модуляція та інтерпре-
тація творів різного характе-
ру чи лак композиторів різ-
ної доби. Це скарби, які у
своєму молодому віці встиг
засвоїти собі наш земляк Ю.
Богачевський.
Недоцільним було б наслі-

дувати деяких рецензентів,
що обов'язково зупиняються
над кожну точку програми
зокрема (часто без потреби),
при чому повторюються в су-
перлативах під адресою відго-
навців (буває, різної міри) —
доцільнішим буде поінформу-
вати, приблизно, про деякі
моменти, що торкаються ми-
нущого й майбутнього в жит-
ті концертанта.
Юрій Богачевський добував
свою музичну освіту у най-
кращих педагогів Америки.
За ним вже багато вдалих ви-
ступів та конкурсів, на одному
з яких виграв стипендію для
завершення студій в Італії,
куди виїхався турне, втіша-
ється він великою симпатією
та довірою студентської мо-
лоді та молодих мистців. В
Шикаго був прийнятий адмі-
ністратор надзвичайно тепло.
Після першої частини концер-
ту був нагороджений овацій-
ними оплесками і прекрасни-
ми квітами, за якими слїдує
промова д-ра Помірної та
привітання п-ї генералової Ф.
Омелянович-Павленко. Після
закінчення другої (українсь-
кої) частини програми з над-
датками постала „черга“ за
автографами.
Треба ствердити, що своїм,
у високій мірі культурним
концертом Юрій Богачевсь-
кий з'єднав собі (як мало
хто) симпатію і прихильність
Української Громади міста
Шикаго.
Вадим Дирмунко

Індія не хоче союзу з Пакистаном проти
комуністичного Китаю

Нью Делі. — Індійський прем'єр Неру виключив, щоб Індія могла підписати військово-оборонний союз з Пакистаном проти комуністичного Китаю. Він заявив у минулий понеділок у вищій палаті індійського парламенту, що Індія не залишить своїєї твердої політики не в'язатися ні з одним політично-військовим блоком без уваги — з ким і проти кого, та без уваги на наслідки такої політики. Коли б Індія відступила від цієї засади, то вона — казав Неру — „втратила б обличчя“, а це найгірше з усього. Заява Неру прийшла у зв'язку з заявою пакистанського міністра закордонних справ на пресовій конференції під час його візиту на Малах в Куала

Лямпур, Пакистанський міністер заявив, що комуністична агресія в Тибеті відкрила всьому світові знову небезпеку з боку комуністичного Китаю і що тепер настав час для згоди між Індією і Пакистаном в обличчя тієї безпосередньої спільної загрози. Неру признав, що Індія потребує порозуміння з Пакистаном та висловив знову „жалі“ з приводу повторюваних звинувачень з боку китайських комуністів, що в тибетському повстанні були активні „індійські експансіоністи“. Зокрема Неру нагадував ставлення китайських комуністів Панчен Ляму за його непристойний висловлювання в справі Ляме, була невідповідно трактований під час його відвідин в Індії.

ШКИРА — НОВІ НИЗЬКІ ЦІНИ —
ДО ВСІХ ЧАСТИН ЄВРОПИ
Найкращий ЮХТ зі всіма додатками на 4 ПАРИ ЧОБІТ з ПЕРЕСИЛКОЮ, забезпеченням та оплатою мита \$ 63.49
4 ПАРИ ВОКС з усіма додатками як вище, на 4 ПАРИ ЧОБІТ (імпортований бокс з Німеччини) \$ 63.75
Ця сама шкіра (ВОКС) на 6 ПАР ЧЕРЕВІКІВ з хольками (імпортований бокс з Німеччини) \$ 70.50
Або ЮХТ, як вище \$ 60.00
Шкіру вислано безпосередньо, з ВЛАСНОЇ ГУРТІВНИ — негайно по одержанні замовлення — Vamir Rodin.
— М'ясо великий вибір шкіри. —
— Уділься інформації в українській мові. —
N. Y. & N. J. LEATHER CO.
S. GOLDBLATT Prop.
188 Monroe Street — PRescott 7-5037 — PASSAIC, N. J.
Фірма існує вже 50 років.

ДЛЯ ВАШОЇ ВИГОДИ ВСЕБІЧНА
ФІНАНСОВА ОБСЛУГА:
• Забезпечені шадливі
контракти до \$10,000;
• Позички на купівлю домі
(Money orders)
• Різноманітні ошадності
• Ошадності приймемо
поштою
• Безплатне паркування
Урядові години:
від понеділка до четверга вкл.: від 9:00 рано — 4:00 п. н.
в п'ятницю: від 9:00 рано — 8:00 вечора.
TRIDENT SAVINGS
and Loan Association
760 CLINTON AVENUE, NEWARK 8, N. J.
(Tel.: ES 1-1120)

LATER, LEADING THEIR HORSES, A BAND OF DESPERATE MEN MADE
SLOW, AGONIZING PROGRESS PAST THE ENEMY LINES.

Пізніше, група рішених на
все людей поволі з відчайду-
шним зусиллям посувалася
поза ворожі лінії, ведучи з
собою коней.

Відвідайте
ПОЛЬСЬКИЙ
ПАВІЛЬОН
на
СВІТОВІМ ТОРГОВЕЛЬНІМ
ЯРМАРКУ ЗДА
Другий поверх
NEW YORK COLISEUM
8-го до 19-го травня

ОГОЛОШЕННЯ
ВІДДІЛІВ
Українського Народного
Союзу

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Т-во
„Дістер“, Відд. 361, просить
всіх своїх членів явитися на
Місячні Збори, які відбудуть-
ся в суботу, 9-го травня 1959 р.,
в год. 8:00 веч., у власній до-
мішні — М. Малітич, предс.;
В. Левницький, рек. секр.;
П. Кучма, фін. секр.; В. Хомі-
цький, кас.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Місячні
Збори Б-ва св. Володимира,
Відд. 130, відбудуться в суботу,
9-го травня 1959 р., в год. 8-й
веч., в приміщенні парохіально-
го дому під ч. 30 Іст. 7-ма вул.
Порядок Зборів: перчитання
протоколу, звіт фін. секр., Кон-
трольної Комісії і перчитання
кореспонденції. Перед Зборами
можна платити членські вклад-
ки. — І. Маліч, рек. секр.

БІЖЕН

3 КНИГАРНІ „СВОБОДА“
МОЖНА ВИПИСАТИ
ЦІКАВІ КНИГИ
„Офії Парфаноми“:
1. „ДІНІ ДНІ“, — новел
й нарис, — ціна 80 п
2. „У КІБІ В 1940 РОЦІ“
— ціна 75 центів.
Остат ТАРНАВСЬКОГО
„МОСТИ“
80 сторіт.
Містечко оформлення
Жова Гніздовського.
Ціна \$1.25.
Замовляти:
„СВОБОДА“
P. O. Box 348, Jersey City 3, N. J.

Микола ПОНЕДЛОК
„ВІТАМІНИ“
ГУМОРІСТИЧНІ
ОВРАЗКИ
по той і по цей бок океану.
Ціна — \$2.00
Замовляти:
„СВОБОДА“
81-83 Grand Street
Jersey City 3, N. J.

НА ДЕНЬ МАТЕРІ!
Один день в році повинен
бути присвячений з вдячністю
для мам.
В цей день
4711 EAU DE COLOGNE
із своєю свідожучою силою
і чарівним запахом
буде спеціально побажана

„4711“ — Імпортовані з Кельну над Рейном, батьківщини
світової слави — „4711“
„УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР“
д-ра А. Т. КІЗЬЯ
Нове доповнене і виправлене видання.
Книжка охоплює всі недуги і подас способи їх лікування.
„УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР“ в кожній українській хаті!
Ціна — \$6.00
Замовлення з надсиланням:
„СВОБОДА“, 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

48 E. 7th St.
New York City
Tel.: GR 3-3550
МАТЕРІАЛИ
для легких суконок.
РОЗШУК
Михайла ПУЛІКА,
уродж. 1925 р. в с. Частковичі,
коло Ярослава,
пошукують рідні з краю.
Хто знав би його адресу, або
про його долю, прошу повідо-
мити на адресу:
J. TESAROVYCH
P. O. Box 106
Buena Park, Calif.

PARMS FOR SALE
НА ПРОДАЖ
КУРЧА ФАРМА
на 18,000 курей, добре розташо-
вана, близько Філадельфії, 10
акрів зручної землі, дім — 4
спальні з усіми вигодами.
Звертатися: Max Harmash
E. Atlantic Ave., Alton, N. J.
Tel.: Berlin 70088 M

REAL ESTATE
DELAWARE — MARYLAND
ФАРМИ,
послості, звернені до моря.
Помірковані ціни.
Низькі податки.
GEO. P. SCHREPPLE REALT
7 West Main Street
Middletown, Delaware

КУПНО
Хто хоче
ПРОДАТИ УДІЛИ
в УКР. РОБ.
ТОРГОВЕЛЬНИЙ СПІЛІЦ
в НЮАРКУ, Н. Дж.,
прошу з'ясувати на мою
адресу:
Wasył OSIECKYJ
204 Morris Avenue
NEWARK 3, N. J.
Tel.: MA 3-5934
між години 8:30 — 4:30
Плату ту саму ціну по \$10.00
за шер.

ЩАДІТЬ У ЛЕГКИ СПОСІВ:
КУПИТЕ СВОІ БОНДИ
ЧЕРЕЗ ПЕРЛО СЕЛВІНГІ
BUY U. S. SAVINGS BONDS!

Посмертні Згадки

Александр СПАК, член Б-ва
Св. І. Христителя, Відд. 292
УНСоюзу в Дітроїті, Мич.,
помер 25-го квітня 1959 р.
Похований в м. Тере-
болі, Зах. Україна. Похорон
у глибокому смутку дружини
Юлії, двох синів Романа й
Теодора, 5 доньок, Ольги, Єв-
генії, Марусі, Віри і Хри-
стину, 13 внучат та 2 правну-
ки. Похорон відбудеться 28-го
квітня 1959 р. з пох. заведен-
ня до церкви св. І. Христите-
ля, в офісній на цвинтарі Mt.
Olivet. — Я. Н. П.

Василь КУЧМІН, член-основ-
ник Т-ва „Український На-
родний Дім“, 316 Відд. УНСо-
юзу в Рочестері, помер 11-го
квітня 1959 р. у віці 69 років
жінки. Похований в Рочестері
на цвинтарі Рочестерського
св. П'єтраса. Родина: дружина
Юлія в 1909 р. пізніше пере-
їменована на Т-во „УНДІМ“
Відд. 316 УНСоюзу. До часу пере-
їзду у свій Ню Джерсі, був
першим урядником Б-ва та
активним і провідним членом
цього Т-ва. Похований на
кладі у смутку дружини Ма-
рії, доньку Анну, Вільяма,
сина Володимира, 4 внучат у
Вест Орланді, Н. Дж., сестру
Анастасію Наріну в Рочестері.
Тайні Останки Покійно-
го поховано у Вест Орланді
15-го квітня 1959 р. — Вічна
Ному Память!

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЦІНА І ЧЕСТО!
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається похоронами
в BRONX, BROOKLYN, NEW
YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контролює температуру.
Модерна кладь для ужитку
двором.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568